

Ś w i ę c i F r a n c i s z e k i K l a r a z A s y ż u: *Pisma*, Kraków–Warszawa 2002, ss.

W serii: Źródła chrześcijańskie wydawnictwo M dokonało, można powiedzieć, epokowej publikacji *Pism* św. Franciszka i św. Klary z Asyżu w wersji łacińsko-polskiej. Autorem przekładu z łaciny jest Kajetan Ambrożkiewicz OFM^{Cap}, natomiast autorami wprowadzeń historyczno-krytycznych oraz wszystkich indeksów z francuskiego – Marie-France Becker OSC, Theophile Desbonnets OFM, Jean-Francois Godet, Thaddee Matura OFM i Martyna Kulikowska. Wydawca słusznie z dumą zaznacza, że jest to „pierwsze w historii wydanie łacińsko-polskie wszystkich zachowanych i przez współczesną krytykę naukową uznanych za autentyczne pism św. Franciszka i św. Klary”. W przygotowaniu tej edycji wykorzystano łacińską edycję z *Fontes Franciscani* z 1995 r. i polską edycję, dokonaną staraniem kapucynów z 1982 i 1992 r.

Omawiana edycja pod każdym względem zasługuje na uznanie. Najpierw dlatego, że udostępnia pisma tych świętych, którzy w szczególnym sensie nie ulegli i nie ulegają przedawnieniu, poprzez które polski czytelnik będzie miał możliwość obcować z ich myślą i ich religijnym doświadczeniem. Następnie dlatego, że edycja ta pozwala znawcom języka łacińskiego czytać te pisma w oryginale, czyli w wersji, która tchnie osobowościami św. Franciszka i św. Klary. Wartością tej edycji są też wprowadzenia napisane przez wymienionych już autorów, którym nie można odmówić kompetencji w zajmowaniu stanowiska historyczno-krytycznego, ale też pełnego należnego pietyzmu dla tej spuścizny i dziedzictwa franciszkańskiego. Wartość dzieła podnosi Tablica chronologiczna uwzględniająca nie tylko osoby św. Franciszka i św. Klary, ale i ministrów generalnych, papieży, kardynałów protektorów oraz kontekst historii Kościoła i świata.

Ubogaceniem dzieła są znakomicie zrobione indeksy, zarówno do pism św. Franciszka, jak i św. Klary. Zawierają one indeksy cytatów biblijnych, liturgicznych, autorów kościelnych i indeks rzeczowy. Szczególnie indeksy cytatów biblijnych czynią naocznym fakt zakorzenienia myśli i życia tych świętych w Piśmie św.

Pod względem graficznym i przejrzystości publikowanych tekstów można to dzieło uznać za godne wyróżnienia.

Pisma św. Franciszka zostały umieszczone w następującej kolejności: *Napomnienia*, *Reguły*, *Listy i Modlitwy*, natomiast pisma św. Klary: *Reguły* i *Listy*. Jest знаmienne, że przypisywana św. Franciszkowi modlitwa o pokój, która krytyce pism Świętego jest nieznana, znalazła tu, już po indeksie, swe opracowanie i została przytoczona w tłumaczeniu Janusza Pasierba. Widocznie duch tej modlitwy wyraża bardzo dobrze duchowość św. Biedaczyny z Asyżu.

Jest rzeczą zrozumiałą, że to zrecenzowanie tak godnego uznania dzieła tylko sygnalizuje jego wartości i pozwala żywić nadzieję, że wszyscy, którym bliskie i cenne jest dziedzictwo św. Franciszka i św. Klary, sięgną po nie. Nadzieja ta dotyczy szczególnie naukowych zakładów badań nad duchowością chrześcijańską, a szczególnie duchowością franciszkańską.

ks. Walerian Słomka